

TUSSENKERKLIKE RAAD

(SEDERT 1943)

OPE BRIEF AAN DIE ANC

1 Junie 2015

Geagte mnr Mantashe en lede van die ANC-leierskap

Insake die ANC-uitnodiging tot gesprek op 9 Junie 2015

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk (NGK), Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika (NHKA) en die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (GKSA) het kennis geneem van u uitnodiging om op Dinsdag 9 Junie 2015 met die leierskap van die African National Congress (ANC) in gesprek te tree. Ons het daarvan kennis geneem dat die uitnodiging ook aan ander Afrikaanse burgerlike organisasies gerig is. Die drie Kerke het besluit om nie individueel op die uitnodiging te reageer nie, maar wel gesamentlik deur middel van die Tussenkerklike Raad (TKR).

Sedert 1943, met die totstandkoming van die Interkerklike Kommissie, is die NGK, NHKA en GKSA formeel met mekaar in gesprek. Die eenheid wat tussen die Kerke bestaan, word sigbaar in gestruktureerde samewerking op verskillende terreine, onder andere in ons openbare getuienis. Sedert 2004 word die Kerke se gesamentlike optrede en getuienis deur die TKR gekoördineer.

Alhoewel 'n baie groot deel van hierdie drie Kerke se lidmate uit Afrikaanse en blanke lidmate bestaan, het ons ook lidmate uit ander taal-, kulturele en etniese gemeenskappe. Ons is nie maar net deel van die Afrikaanse burgerlike samelewing nie.

Die TKR het na ontvangs van u uitnodiging by verskeie geleenthede besin oor deelname aan die gesprek. Ons is diep bewus van die kerk se profetiese roeping. Die kerk móét getuig van die versoening in en deur Jesus Christus en die implikasies daarvan vir die Suid-Afrikaanse

samelewing, onder andere die handhawing van reg, geregtigheid en menswaardigheid. Daarom het die TKR aanvanklik besluit om die uitnodiging tot gesprek te aanvaar.

Die jongste verwikkelinge rondom die Nkandla-verslag het die TKR genoodsaak om sy deelname aan die gesprek van 9 Junie te heroorweeg. Die misbruik van regeringsinstellings om die persoonlike verryking van pres Zuma vanuit openbare fondse te kondoneer en hom van persoonlike aanspreeklikheid te vrywaar, is na ons mening immoreel en bevorder sistemiese korrupsie in staatsinstellings. Die ANC se gebrek aan morele leierskap met dié aangeleentheid bemoeilik die komende gesprek, omdat die TKR slegs op grond van bepaalde morele uitgangspunte met u in gesprek sou kon tree. Wedersydse erkenning van basiese morele uitgangspunte is na ons mening noodsaaklik vir enige toekomstige gesprek tussen die ANC, kerke en burgerlike organisasies. In die lig hiervan het die TKR besluit om nie u uitnodiging tot gesprek te aanvaar nie.

Die TKR is diep verontrus oor die morele ineenstorting wat die afgelope tyd toenemend in staatsinstellings sigbaar word. Die TKR is verder bekommerd oor die ANC-regering se onwilligheid om die morele krisis met konkrete handeling aan te pak. Voorbeelde wat die huidige moraliteitskrisis illustreer, is die volgende:

- Xenofobiese uitsprake teenoor minderheidsgroepe in Suid-Afrika, onder andere wanneer ANC-leiers na sulke groepe verwys as ‘the other’, ‘colonialists of a special kind’ en ‘die oorsaak van al die probleme in Suider-Afrika sedert 1652’.
- Uitsprake van ANC-leiers ondermyn grondwetlike meganismes soos die Openbare Beskermer.
- Minagting van uitsprake van die hof bring die onafhanklike funksionering van die regbank en die bestaan van Suid-Afrika as ’n regstaat in die gedrang.
- Politieke inmenging en magmisbruik in burgerlike organisasies en semi-staatsinstellings is aan die orde van die dag.

Die TKR is diep verontrus oor ANC-uitsprake wat die gesag van die Grondwet van Suid-Afrika, ingeslote die Handves van Regte, ondermyn. Die huidige morele krisis lei tot ’n gebrek aan inklusiewe taal en sosiale kohesie, die stelselmatige agteruitgang van infrastruktuur, toename in rassekonflik, sistemiese korrupsie en swak administrasie wat onder andere die lewering van maatskaplike en ander dienste aan die armstes van die armes ernstig benadeel.

Die TKR beplan om die gesprek oor moraliteit en integriteit met ander kerke in Suid-Afrika, ekumeniese liggame asook burgerlike organisasies voort te sit en hulle op te roep tot mobilisering in dié verband.

Die TKR sou bereid wees om met die ANC in gesprek te tree indien bogenoemde sake 'n wesenlike deel van die agenda sal uitmaak en die gesprek *met ons as Kerke* plaasvind. Ons wil u graag in dié verband uitnooi.

Vriendelike groete

Prof Nelus Niemandt en dr Kobus Gerber namens die Nederduitse Gereformeerde Kerk

Dr Wim Dreyer en ds Leon Geel namens die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika

Ds Cassie Aucamp en prof Nico Vorster namens die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika